

TE PEREHI O TE PAIPERA MAORI.

KUA hoki mai to tatou matua a Hapata Wiremu i nga marae nunui o ona tipuna o te taha pakeha, i nga marae tapu o Ingarangi. Ko te kaupapa nui i haeretia ai e ia tera taha ra no o te ao, ko te kimi tikanga e whiwhi ai te iwi Maori i tetahi Paipera Maori ma ratou. Kei te mohio tatou nga Maori, he uaua rawa ka whiwhi ai tatou ki tetahi Paipera ma tatou i roto i nga tau o te pakanga, tae noa mai ki tenei wa. Ko nga perehitanga o te Paipera kua pau katoa, kua kore he Paipera Maori ma te iwi. Ka puta ake te whakaaro aroha i roto i nga uri o nga Wiremu tuatahi, ara i nga uri o Te Wiremu Karuwaha, o Te Wiremu Parata. Na tetahi o nga uri a Te Wiremu Karuwaha ko te £1,000 hei awhina i nga utu mo te perehitanga, a na te uri o Te Wiremu Parata ara na Hapata ko te matauranga ki nga reo Hiperu, Kariki, Maori hoki, a ka oti te whakamaori hou o ta tatou Paipera. He wai-marie te whiwhinga o tenei whakatipuranga ki tenei Kaumatua mohio ki a Hapata. Mehemea kaore ia, ka tino uaua te kitea o tetahi tangata hei whakahaere i tenei mahi tapu, mahi nui whakaharahara. Ka maha nga tau o Hapata raua ko tona papa ko Pihopa Renata e whakahaere tahi ana i nga mahi whakatikatika i te takoto o etahi o nga kupu Maori o te Paipera. Ka mate atu nei tana papa, ka mahue iho ki te tamaiti a raua whakatikatika.

No te timatanga o te tau ka pahure ake nei, i haere ai a Hapata ki Ingarangi. I runga tima tana mahi he whakaoti haere i nga whakamaori, he whakatikatika haere i te takoto o etahi o nga kupu kia hangai ai ki te reo Hiperu, ki te reo Kariki. E pau ana i a ia te waru haora i te ra i runga tima ki tenei mahi.

No te 30 o nga ra o Aperira ka u ki Ranana. Haere tika tonu atu ia ki te Ropu Perehi i te Paipera, ka whakariterite ki te Tumuaki o te whare perehi, i te ahua mo nga mahi. Ka hoatu e ia tana Paipera Maori kua oti nei tetahi wahi te whakatikatika ki taua tangata. Katahi ka wahia te Paipera nei i waenga-nui tonu. Ko te wahi kua whakatikatikaina ka hoatu ki nga kai-perehi. Kei te perehi mai ratou kei te whakatikatika atu a Hapata.

E rua ano ana wiki ki reira, kua timata te puta mai o nga wharangi kua oti i nga kai-perehi. Nui atu te mihi o Hapata ki te kaha, me te pai hoki o nga tangata perehi. Ko te whare-perehi kei Guildford, 115 maero te tawhiti atu i Ranana. I tono a Hapata ki nga kai-perehi, kia whakapaua to ratou kaha kia oti ai te perehi o te Paipera katoa i roto i nga ra o Tiliema. I te kaha o te mahi a nga kai-perehi, me Hapata hoki ki te whakamaori ki te whakatikatika, oti ana te Paipera katoa i roto i nga ra o Noema.